

Sedatie en/of analgesie tijdens onderzoek of behandeling

In deze folder leest u wat u kunt verwachten rondom de screening en krijgt u informatie over alles rondom de sedatie (diepe slaap) en/of analgesie (pijnstilling).

Afspraken screening

De preoperatieve screening bestaat uit een gesprek met een verpleegkundige. Zo nodig is er ook een gesprek met een apothekersassistent, sedatie praktijk specialist, medisch specialist, speciaal opgeleide verpleegkundige of anesthesiemedewerker plaats. Soms bevat de screening een extra onderzoek. "De medisch secretaresse" van de preoperatieve screening en anesthesie plant de afspraken met onze medewerkers voor u in.

Vorbereiding op de afspraken

Wij vragen u naar:

- Een recent overzicht van medicijnen;
- Uw telefoonnummer(s);
- Andere behandelaars/medisch specialisten;
- Allergieën/overgevoeligheden;
- Gezondheidsklachten en ziekten;
- Complicaties bij eerdere anesthesie of sedatie.

De apothekersassistent

Gebruikt u medicijnen? Dan gaat u langs de apothekersassistent. Uw medicatie (en eventuele medicatie allergie) wordt met u doorgenomen en in de computer ingevoerd. Neem daarom een recent apotheekoverzicht mee!

De verpleegkundige

U brengt een bezoek aan de verpleegkundige. Zij zal u diverse vragen stellen. Uw bloeddruk, lengte en gewicht worden bepaald. Hoeft u niet langs de medisch specialist of sedatie praktijk specialist? Dan bespreekt de verpleegkundige de sedatie met u. Zo nodig wordt een hartfilmpje (ECG) gemaakt.

De medisch specialist, sedatie praktijk specialist, anesthesiemedewerker of de speciaal opgeleide verpleegkundige
Bent u ouder dan zestig jaar? Gebruikt u medicatie of bent u onder behandeling bij een medisch specialist? Dan bezoekt u meestal ook een medisch specialist, sedatie praktijk specialist, speciaal opgeleide verpleegkundige of anesthesiemedewerker. Deze gaat uitvoeriger in op uw gezondheid, beoordeelt zo nodig het hartfilmpje (ECG) en doet een beperkt lichamelijk onderzoek. Er wordt bekeken of u de sedatie veilig kan ondergaan of er speciale maatregelen nodig zijn en welke medicatie u wel en niet mag gebruiken rondom de ingreep. Mocht u behoefte hebben aan het spreken van een anesthesioloog dan kunt u dit aangeven. Ziet u nu een sedatie praktijk specialist? Houd er dan rekening mee dat deze meestal niet dezelfde is als u tijdens de sedatie zult zien.

Datum ingreep

Wij kunnen niet meteen een datum met u afspreken, omdat de wachttijd per medisch specialist kan verschillen. Zodra er plaats vrij is in het programma van uw behandelaar, bellen wij u. **Let op: u hoeft ons niet zelf te bellen.** Samen met u plannen we dan een datum voor operatie, behandeling of onderzoek.

Let op!

Zijn er wijzigingen in uw gezondheidstoestand, een tussentijdse (buitenlandse) opname of wijzigingen in uw medicatie? Neem dan contact op met ZGT preoperatieve screening en anesthesie via telefoonnummer 088 708 53 96. U kan bellen

Almelo

Zilvermeeuw 1
Postbus 7600
7600 SZ Almelo

Hengelo

Geerdinksweg 141
Postbus 546
7550 AM Hengelo

 facebook.com/ZGTInfo

 twitter.com/ZGT_info

 linkedin.com/company/zgt

 youtube.com/user/ZGTInfo

 zgt.nl - zgt.nl/mijnzgt

op maandag t/m vrijdag van 8.00 of 8.30 uur
en van 13.00 tot 16.30 uur

Nuchter zijn

Voor uw veiligheid dient u nuchter te zijn voor de operatie. Hiervoor gelden de volgende regels:

- Tot zes uur voordat u zich moet melden, mag u een normaal ontbijt.
- Tot twee uur voor dat u zich moet melden mag u heldere dranken drinken.
- Voorbeelden van heldere dranken zijn: water, thee, koffie, limonade van siroop of heldere appelsap. Drinkyoghurt, (karne)melk en koolzuurhoudende dranken zijn niet toegestaan.
- Wanneer blijkt dat u toch niet nuchter bent kan de operatie niet doorgaan.
  - o Niet meer eten vanaf .....
  - o Niet meer drinken vanaf .....

Wanneer u een behandeling/onderzoek krijgt door een maag-darm-leverarts dan dient u nuchter te blijven volgens onderstaande regels:

- Onderzoek in de ochtend tot 13:00 uur: Nuchter vanaf 24 uur. Tot 2 uur voor u zich moet melden mag u nog wel heldere dranken drinken en eventueel medicatie innemen.
- Onderzoek in de middag na 13:00 uur: Tot 6 uur in de ochtend mag u een licht ontbijt. Onder een licht ontbijt wordt verstaan: 1-2 beschuit(en) en 1 kop thee.

Medicatie

Wordt u behandeld door een MDL-arts? Dan gebruikt u eventuele medicatie zoals door hem/haar met u afgesproken is. Heeft u een andere behandelend medisch specialist? Dan gebruikt de medicatie zoals met u is afgesproken tijdens de preoperatieve screening. In de opnamebrief vindt u de medicatie die u niet mag gebruiken. Alle

andere medicatie gebruikt u wel, ook als u nuchter moet zijn. Neem uw medicatie dan in met water.

Roken

Het is verstandig om voor en na de ingreep niet te roken.

rokeninfo.nl/publiek/info-over-stoppen/effecten-gezondheid-stoppen-met-roken

Scheren

Ontharen wordt niet meer standaard gedaan. Tijdens scheren ontstaan gemakkelijk wondjes waardoor er meer kans is op infectie. Wij vragen u ruim drie dagen voor de ingreep niet te scheren in het gebied waar de ingreep plaats vindt. Mocht ontharen alsnog noodzakelijk zijn dan wordt dit vlak voor de ingreep in het ziekenhuis met een medische tondeuse gedaan.

De sedatie praktijk specialist (SPS)

Een sedatie praktijk specialist is een speciaal opgeleide anesthesiemedewerker die zelfstandig werkt onder verantwoordelijkheid van een anesthesioloog. De sedatie praktijk specialist voert de sedatie uit en zorgt voor het goed functioneren van uw lichaam tijdens en na een onderzoek, behandeling of ingreep.

De anesthesioloog

Een anesthesioloog is een medisch specialist die verantwoordelijk is voor de preoperatieve screening, sedatie en nazorg op de uitslaapkamer. De verpleegkundigen, artsen preoperatieve screening, medisch specialisten en in opleiding tot anesthesioloog, anesthesiemedewerkers en sedatiepraktijkspecialisten werken onder toezicht van een anesthesioloog.

In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat de anesthesioloog liever voor een andere anesthesietechniek of beleid wil kiezen dan in eerste instantie is afgesproken. Hij/zij zal dit dan met u bespreken.

Wat is sedatie?

Sedatie betekent letterlijk het verlagen van het bewustzijn. Dit gebeurt door het toedienen van medicamenten via een infuus in een ader.

Sedatie zorgt er over het algemeen voor dat u een onplezierig onderzoek of een behandeling als acceptabel ervaart. Tijdens de sedatie wordt gebruik gemaakt van een slaapmiddel en pijnstiller. De middelen die gebruikt worden om de sedatie uit te voeren, zijn sterk- en kortwerkend waardoor u na een onderzoek of een behandeling snel wakker bent.

Wat zijn de effecten van sedatie?

Het toepassen van sedatie heeft de volgende effecten op het lichaam:

- Sedatie vermindert het bewustzijn, u wordt suf en slaperig. U maakt het onderzoek niet bewust mee.
- De pijn prikkel wordt onderdrukt door de gegeven medicatie. U voelt minder of geen pijn.
- Omdat u in principe wakker blijft, bent u in een conditie die vergelijkbaar is met diep slapen. Wij spreken dan van matig tot diepe sedatie.

Niet onder narcose

Bij een sedatie bent u dus niet onder narcose. U behoudt belangrijke reflexen zoals vrij kunnen ademen, hoesten en slikken. Vooral het intact blijven van bovengenoemde reflexen wordt tijdens de sedatie nauwkeurig bewaakt door de sedatie praktijk specialist.

Vorbereiding op de sedatieprocedure

U wordt verzocht om sieraden zoals ringen, piercings en horloges af/uit te doen en eventuele contactlenzen te verwijderen. Het dragen van make-up en nagellak is niet toegestaan. Kunstnagels (acryl en gel) mogen blijven zitten. Uw gehoorapparaat, bril en/of gebitsprothese kunt u blijven dragen, tenzij het personeel u vraagt deze te verwijderen

voordat het onderzoek of de behandeling gestart wordt.

Wat gebeurt er tijdens de sedatieprocedure?

Voordat u de sedatiemiddelen toegediend krijgt, wordt bewakingsapparatuur aangesloten. U krijgt plakkers op de borst waarmee wij uw hartslag bewaken. Om uw arm krijgt u een bloeddrukmanchet waarmee uw bloeddruk wordt gemeten. Met een klemmetje op een vinger of aan het oor wordt het zuurstofgehalte in uw bloed gemeten. U krijgt vervolgens een infuus in een ader. Via het infuus krijgt u het slaapmiddel en/of de pijnstiller toegediend. U krijgt een zuurstofslangetje in uw neus en afhankelijk van het onderzoek en/of de behandeling een bijtring tussen uw tanden geplaatst. De sedatie praktijk specialist controleert tijdens het onderzoek en/of de behandeling voortdurend de diepte van de slaap, uw ademhaling, zuurstofvoorziening, hartslag en bloeddruk.

Na de sedatie

Na het onderzoek of de behandeling wordt u naar de uitslaapruijnte gebracht. U blijft hier onder controle totdat u goed wakker bent. Als u goed wakker bent, wordt het infuus verwijderd. Nadat de behandelend medisch specialist met u gesproken heeft, kunt u naar huis. U ontvangt instructie voor de nazorg en eventueel een controleafspraak met de medisch specialist voor de uitslag.

Verschijselen na de sedatie

Uw lichaam moet na de sedatie en het onderzoek herstellen. Het kan soms even duren voordat uw lichamelijke conditie weer is zoals voor de behandeling. U bent mogelijk sneller vermoeid. Normaal gesproken bent u binnen enkele dagen weer hersteld.

Misselijkheid

Na de sedatie kan misselijkheid optreden. Dit kan een bijwerking zijn van verschillende medicijnen zoals pijnstillers.

Aderontsteking

Soms reageert het bloedvat met een ontstekingsreactie op het infuusslangetje. Dit is vrijwel altijd onschuldig en verdwijnt (eventueel met nat verband) vanzelf.

Langere tijd een doof gevoel of tintelingen van arm of benen

Door een ongelukkige houding tijdens het onderzoek/de behandeling kan een zenuw in arm of been bekneld raken, waardoor tintelingen of krachtverlies kunnen ontstaan. Dit normaliseert vrijwel altijd binnen enige tijd.

Beschadiging aan uw gebit

Door het gebruik van bijvoorbeeld een bijtring bestaat er een kleine kans dat eventuele kwetsbare tanden beschadigd kunnen raken.

Ernstige complicaties

Ondanks alle zorgvuldigheid zijn complicaties niet altijd te voorkomen. Ernstige complicaties als gevolg van sedatie komen zelden voor. Zo kunnen er allergische reacties optreden op de toegediende medicijnen. Vraag de sedatie praktijk specialist gerust of de sedatie in uw geval bijzondere risico's met zich meebrengt.

Veiligheid

ZGT ziet veiligheid als basisvereiste voor goede zorg en dienstverlening. Alle patiënten kunnen er op vertrouwen dat zij veilige en goede zorg ontvangen. In het teken van de patiëntveiligheid en om fouten te voorkomen worden een aantal zaken meerdere keren gecontroleerd. Dit gebeurt door verschillende medewerkers. Zo controleren zij onder andere de naam, geboortedatum, medicijngebruik en voor welke behandeling/operatie u komt.

Door adequaat opgeleide sedatie praktijk specialisten en anesthesiologen, het gebruik van moderne bewakingsapparatuur en geneesmiddelen zijn aan sedatie weinig risico's verbonden.

Nazorg

- U mag 24 uur na de sedatie geen ingrijpende beslissingen nemen of actief deelnemen aan het verkeer.
- U mag na de sedatie dus niet zelf naar huis rijden.
- Er moet iemand bij u thuis zijn gedurende de avond en nacht na de sedatie.

Rechten en plichten

Op de website van ZGT kunt u meer lezen over uw rechten en plichten.

zgt.nl/rechtenplichten

Leest u liever op papier? Vraag hier dan gerust om.

Geef uw mening over ons

Via de website van ZGT kunt u uw mening geven: zgt.nl/uwmening

Mocht u liever een formulier invullen dan kunt u hier in ZGT naar vragen.

Vragen

Heeft u vragen naar aanleiding van deze folder? Neem dan gerust contact op met ZGT preoperatieve screening en anesthesie. Telefoonnummer 088 708 53 96.

We raden u aan vragen op te schrijven. Heeft u vragen voor de opnameplanning dan kan u bellen met de afdeling opnameplanning, telefoonnummer 088 708 42 28.

Check uw dossier op MijnZGT

MijnZGT is het patiënten portaal van ZGT. U kunt op MijnZGT via uw computer, tablet of mobiel delen van uw medisch dossier inzien, persoonlijke gegevens checken, of bijvoorbeeld vragenlijsten invullen die wij voor u hebben klaargezet. Kijk voor meer informatie op: zgt.nl/mijnzgt.